

Tarkentava virkaehtosopimus, joka tehtiin 24. päivänä huhtikuuta 2024 Tuomioistuinviraston ja Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n välillä **tuomioistuinten tuomareiden ja lakimiesten palkkauksesta**.

1 § Sopimuksen perusteet

Tämä sopimus on tehty 24.2.2023 tehdyn valtion virka- ja työehtosopimuksen sopimuskaudelle 2023–2025 ja valtiovarainministeriön antamien sopimuskautta 2023-2025 koskevien neuvottelu- ja sopimusmääräysten 10.3.2023 (VN/6847/2023) nojalla.

Sopimus korvaa tuomioistuinten tuomareiden ja lakimiesten palkkauksesta 4.3.2021 tehdyn tarkentavan virkaehtosopimuksen myöhempine muutoksineen.

2 § Sopimuksen soveltamisala

Sopimusta sovelletaan tuomioistuinten tuomareihin, lakimiehiin ja asessoreihin.

Sopimusta ei kuitenkaan sovelleta ylimpien oikeuksien presidentteihin ja jäseniin, työnantajavirkamiehiin, osa-aikaisiin eikä työllisyysmäärärahoilla palkattaviin.

3 § Palkkausperusteet

Virkamiehelle suoritetaan peruspalkkaa, kokemuslisää, kielilisää, kielitaitolisää ja johtamislisää tämän sopimuksen mukaisesti.

4 § Peruspalkka

Virasta suoritettava peruspalkka määräytyy viran palkkausluokan mukaan. Sopimusalaan kuuluvat virat ovat liitteenä 1.

(Palkkatekijätunnus: 02031, Prima: 1000)

Määräaikaiseen virkasuhteeseen palkattavalle (ylimääräiselle) virkamiehelle suoritettava peruspalkka vahvistetaan asianomaisen virkatyyppin palkkausluokan (liite 1) mukaisena määrärahaa myönnettäessä.

Mikäli määräaikaisen virkasuhteen perusteena on sijaisuuden tai avoimeksi tulleen viran hoito kolme kuukautta tai kauemmin, niin virkasuhteessa peruspalkka suoritetaan asianomaisen viran palkkausluokan mukaisena. Kolmea kuukautta lyhyemmissä

virkasuhteissa peruspalkka suoritetaan virkatyyppin alemman palkkausluokan mukaisena.

5 §

Kokemuslisä

Kokemuslisää suoritetaan seuraavasti:

2 vuoden työkokemus	5 % peruspalkasta
5 vuoden työkokemus	10 % peruspalkasta
9 vuoden työkokemus	15 % peruspalkasta
15 vuoden työkokemus	20 % peruspalkasta
22 vuoden työkokemus	25 % peruspalkasta
26 vuoden työkokemus	30 % peruspalkasta

(Palkkatekijätunnus: 02296, Prima:1640)

Työkokemukseksi hyväksytään tutkinnon suorittamisen jälkeen kokoaikaisena suoritettu lainkäyttötyö tuomioistuimissa sekä muu tuomioistuintyöskentelyä olennaisesti hyödyttävä palvelu tai työkokemus.

Osa-aikatyöstä kokemuslisään oikeuttavaksi ajaksi luetaan se osuus, mikä vastaa osa-aikatyön suhteellista osuutta kokoaikaisesta työstä.

6 §

Kielillisä

Virastoissa ja laitoksissa, joiden virka-alueeseen kuuluu kaksikielisiä kuntia, palveleville virkamiehille, joiden virkatehtävät edellyttävät molempien kotimaisten kielten hallintaa ja joilla on suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa annetun valtioneuvoston asetuksen (481/2003) mukainen tutkintotodistus hyvästä kielitaidosta siinä toisessa kotimaisessa kielessä, joka ei ole hänen äidinkielensä tai tällaisen todistuksen sanotun asetuksen nojalla korvaava todistus, voidaan suorittaa kielillisänä

- 35 euroa kuukaudessa hyvästä suullisesta taidosta, tai
- 50 euroa kuukaudessa hyvästä suullisesta ja kirjallisesta taidosta.

Sellaiselle edellä mainitulle virkamiehelle, joka erinomaisesti (aik. täydellisesti) hallitsee molemmat kotimaiset kielet (VNA 481/2003), voidaan kielillisänä suorittaa 80 euroa kuukaudessa.

Kielillisää ei kuitenkaan suoriteta virkamiehelle, jonka päätehtäviin kuuluvat käännöstehtävät kotimaisten kielten välillä.

(Palkkatekijätunnus: 02787, Prima: 1692)

7 § Kielitaitolisä

Jos virkamiehelle kuuluvien tehtävien hoitamiselle on huomattavaa etua muun kuin suomen tai ruotsin kielen taidosta ja jos hän jatkuvasti joutuu kysymyksessä olevaa vierasta kieltä virantoimituksessa käyttämään, voidaan hänelle suorittaa kielitaitolisänä vieraan kielen

- hyvästä suullisesta ja kirjallisesta taidosta 50 euroa kuukaudessa; taikka
- hyvästä suullisesta tai kirjallisesta taidosta 35 euroa kuukaudessa kultakin kieleltä erikseen.

Kielitaitolisää ei kuitenkaan suoriteta, jos viran tai toimen kelpoisuusehdot taikka virka tai toimi luonteensa puolesta edellyttää vieraan kielen taitoa. Virkatehtäviin liittyvästä vieraskielisen kirjallisuuden tai julkaisujen tutkimisesta kielitaitolisää ei suoriteta.

(Palkkatekijätunnus: 02071, Prima: 1693)

8 § Johtamislisä

Johtamislisää suoritetaan tulosvastuuyksikön johtajalle, mikäli yksikössä on vähintään viisi tuomaria tai lakimiestä johtajan lisäksi. Johtamislisää ei kuitenkaan suoriteta virastopäällikölle, kansliapäällikölle, hallintopäällikölle, hovioikeudenlaamannille, vakuutusosaston laamannille, eikä asessorille, joiden tehtäviin viran luonteesta johtuen kuuluu johtaminen.

Johtamislisän suuruus on 5 prosenttia. Mikäli johdettavassa yksikössä on johtajan lisäksi vähintään 20 henkilöä, johtamislisän suuruus on 10 prosenttia. Johtamislisä määräytyy siihen oikeutetun peruspalkan ja kokemuslisien yhteismäärästä.

(Palkkatekijätunnus: 02700, Prima: 1684)

9 § Poissaoloajan palkkaus

Poissaoloajan palkkaukseen luetaan virkamiehen peruspalkka, kokemuslisä, johtamislisä sekä säännöllisesti toistuvina tietyn suuruisina kuukausittaisina erinä maksettavat palkanlisät ja lisäpalkkiot.

10 § Uuden sopimuskauden korotukset ja palkkamääräykset

Sopimusratkaisussa sovitaan vaativuusluokan T11 ja T12 vaativuustasoihin suunnatuista korotuksista liitteiden 2 ja 3 mukaisesti. Edellä mainittuihin taulukoihin on perustettu uusi vaativuustaso T13B.

Muutoksen kustannusvaikutus on 1,5 prosenttia palkkasummasta. Yleiskorotuksen ja virastoerän välistä suhdetta sovitaan siten muutettavaksi sopimuslalla niin, että yleiskorotuksen osuus on 1 prosentti ja virastoerän osuus on 1,5 prosenttia palkkasummasta. Sopimuksen tehtäväkohtaisen palkanosan taulukkoa korotetaan 1 prosentin suuruisella yleiskorotuksella 1.3.2024 lukien.

11 §***Työrauhavelvoite***

Tähän virkaehtosopimukseen sidottu ei saa sopimuksen voimassaoloaikana ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin sopimuksen pätevydestä, voimassaolosta tai oikeasta sisällöstä taikka sopimukseen perustuvasta vaatimuksesta syntyneen riidan ratkaisemiseksi, voimassa olevan sopimuksen muuttamiseksi tai uuden sopimuksen aikaansaamiseksi.

Lisäksi sopimukseen sidottu yhdistys on velvollinen valvomaan, etteivät sen alaiset yhdistykset ja virkamiehet, joita sopimus koskee, riko edellisessä momentissa tarkoitettua työrauhavelvoitetta eivätkä sopimuksen määräyksiä. Tämä virkamiesyhdistyksille kuuluva velvollisuus sisältää myös sen, ettei yhdistys saa tukea eikä avustaa kiellettyä työtaistelutoimenpidettä eikä muullakaan tavalla myötävaikuttaa sellaisiin toimenpiteisiin, vaan on velvollinen pyrkimään niiden lopettamiseen.

12 §***Voimassaolo***

Tämä sopimus tulee voimaan 1.3.2024 ja voimassa 28.2.2025 saakka. Sopimuksen voimassaolo jatkuu tämän jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä jommaltakummalta puolelta irtisanota vähintään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden tai jatkovuoden päättymistä.

Sopimuskaudelle 2023–2025 tehdyn valtion virka- ja työehtosopimuksen irtisanomisella tulee samalla irtisanotuksi tämä tarkentava virkaehtosopimus.

TUOMIOISTUINVIRASTO

JULKISALAN KOULUTETTUIEN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ JUKO RY.

SOVELTAMISOHJEET 1.3.2024

(tarkentava virkaehtosopimus tuomioistuinten tuomarien ja lakimiesten palkkauksesta 24.4.2024)

KOKEMUSLISÄ (5 §)

Tutkinnolla tarkoitetaan viran kelpoisuusvaatimuksessa edellytettyä tutkintoa. Useimmissa tapauksissa se on OTK-tutkinto. Maa- ja metsätalouden oikeusinsinöörin virassa tutkinnolla tarkoitetaan Teknillisessä korkeakoulussa maanmittauksen koulutusohjelman mukaisesti suoritettua diplomi-insinöörin tutkintoa.

Muuna tutkintona, joka voidaan hyväksyä, on muu ylempi korkeakoulututkinto (esim. hallintotieteiden maisteri) tai alempi korkeakoulututkinto (esim. varanotaari, oikeusnotaari, hallintonotaari), jota virassa on edellytetty, jos siinä tehdystä työstä on olennaisesti hyötyä tuomioistuintyössä (esim. esittelijäntö notaarina hallinto-oikeudessa).

Palvelua, joka on suoritettu ennen edellä sanotun tutkinnon suorittamista, vaikka siitä olisi hyötyä, ei voida lukea hyväksi.

Tyhjentävää luetteloa **muusta tuomioistuintyöskentelyä olennaisesti hyödyttävästä palveluksesta tai työkokemuksesta** ei voida esittää. Lähtökohtaisesti hyväksi voidaan lukea

- tuomioistuimissa suoritettu muu kuin lainkäyttötehtävä, kuten tiedotus- ja hallinnolliset tehtävät
- asianajajan ja julkisen oikeusavustajan työ
- syyttäjätö, mukaan lukien oikeusupseerin tehtävät
- ulosottomiehen työ
- lainvalmistelutehtävät ja työskentely Eduskunnassa
- hallinto-oikeudelliset tehtävät julkishallinnossa (esim. ministeriöt, keskusvirastot, paikalliset viranomaiset kuten maistraatti, kunnat, kirkko) ja julkisoikeudellisissa yhdistyksissä (esim. Liikenneturva)
- pankkilakimies-, vakuutuslakimies- ja vastaavat yksityisen ja julkisen sektorin tehtävät
- erityistuomioistuimissa ei-lakimiesjäsenten osalta suoritettut erityisalan tehtävät (esim. maanmittaustoimistossa, kunnan palveluksessa)

Jotta palvelu tai työkokemus voitaisiin lukea hyväksi, tulee kaikkien edellytysten olla täytettyjä. Hyväksi luettavuus edellyttää, että ao. kuukaudessa palvelusta tai työkokemuksesta on kertynyt vähintään 18 päivää (lauantai ja sunnuntai luetaan hyväksi). Kokemuskäytössä oikeuttavaa aikaa laskettaessa ei vähennetä aikaa, jonka virkamies on ollut virkavapaana saaden siltä ajalta palkkaa tai äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa.

KIELILISÄ (6 §)

1. Yleiset edellytykset

Virasto tai laitos voi hakemuksesta suorittaa virkamiehelle kielillisää, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät

- virka-alue on kaksikielinen
- virkatehtävät luonteensa puolesta edellyttävät molempien kotimaisten kielten hallintaa, esim. asiakaspalvelu, puhelin- ja muu neuvonta
- virkamies joutuu jatkuvasti (päivittäin tai vähintään yhtä useamman kerran viikossa) käyttämään molempia kotimaisia kieliä virantoimituksessa
- tehtävien hoitamiselle on huomattavaa etua molempien kotimaisten kielten taidosta.

Virkatehtäviin liittyvästä suomen- ja ruotsinkielisen kirjallisuuden tai julkaisujen tutkimisesta ei kielillisää suoriteta.

2. Vaadittava kielitaito ja sen osoittaminen

Kielilisan maksaminen *hyvän suullisen* kielitaidon perusteella edellyttää, että asianomainen ammattialallaan hyvin ymmärtää ko. kielistä puhetta ja pystyy vaikeuksitta keskustelemaan kielellä erilaisissa tilanteissa.

Hyvä suullinen ja kirjallinen kielitaito edellyttää edellä sanotun lisäksi, että asianomainen pystyy vaivatta lukemaan ja ymmärtämään kirjoitettua tekstiä sekä pystyy myös kirjallisesti kieltä käyttämään virkatehtävien edellyttämällä tavalla.

Kielitaito tulee osoittaa valtioneuvoston asetuksessa suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa (481/2003) säädetyillä *valtionhallinnon kielitutkinnoilla* (1 ja 2 §) taikka sen korvaavilla *yleisillä kielitutkinnoilla* siten kuin sanotun asetuksen 13-14 §:ssä on säädetty. *Kielitaito voidaan osoittaa myös korkeakoulututkintoon sisältyvällä todistuksella.* Yleisten kielitutkintojen osalta käytössä on vuonna 2002 käyttöön tullut 6-portainen taitotasosteikko, joka on korvannut aikaisemmin käytössä olleen 9-portaisen taitotasosteikon. Jäljempänä mainittavat taitotasot tarkoittava uuden järjestelmän mukaista taitotasovaatimusta.

Ennen asetuksen (481/2003) voimaantuloa (1.1.2004 voimassa olleiden säännösten mukaisten kielitutkintojen ja niissä saatujen arvosanojen vastaavuudesta on säädetty asetuksen 22 §:ssä.

kielilisiä hyvästä suullisesta taidosta

- valtionhallinnon kielitutkinto:
 - * hyvä tai erinomainen suullinen taito
- yleinen kielitutkinto:
 - * taitotaso vähintään 4 sekä puhumisesta että puheen ymmärtämisestä

kielilisiä hyvästä suullisesta ja kirjallisesta taidosta

- valtionhallinnon kielitutkinto:
 - * hyvä tai erinomainen suullinen taito ja hyvä tai erinomainen kirjallinen taito
- yleinen kielitutkinto:
 - * taitotaso vähintään 4 puhumisesta ja puheen ymmärtämisestä sekä kirjoittamisesta ja tekstin ymmärtämisestä (siis kaikista vähintään taitotaso 4, jos on yksikin pienempi niin vaatimus ei täyty)

kielilisiä molempien kotimaisten kielten erinomaisesta hallitsemisesta

- valtionhallinnon kielitutkinto:
 - * erinomainen suullinen taito ja erinomainen kirjallinen taito (so. täydellinen hallitseminen)
- yleinen kielitutkinto:
 - * taitotaso 6 puhumisesta ja puheen ymmärtämisestä sekä kirjoittamisesta ja tekstin ymmärtämisestä (siis kaikista taitotaso 6; jos on yksikin pienempi niin vaatimus ei täyty)

Toisen kotimaisen kielen *ymmärtämisestä* (valtionhallinnon kielitutkinto) tai puheen ja tekstin ymmärtämisestä (yleinen kielitutkinto) kielilisiä *ei makseta*.

Anottaessa kielilisiä virasto voi edellyttää, että todistus ei ole kahta vuotta vanhempi. Mikäli virkamiehelle on myönnetty kielilisiä ennen tämän virkaehtosopimuksen voimaantuloa, niin voidaan hänelle myöntää entistä kielilisiä vastaava kielilisiä ilman että asianomainen virkamies esittää uuden todistuksen.

Virasto voi vaatia todistuksen uusittavaksi, mikäli se harkitsee tähän olevan syytä.

KIELITAITOLISÄ (7 §)

1. Yleiset edellytykset

Kielitaidon tulee merkitä huomattavaa etua virkatehtävien hoidolle esimerkiksi ajan ja tai kustannusten säästymisen muodossa, esim. tulkin käytön tarpeettomuutta.

Virkamies joutuu jatkuvasti (päivittäin tai vähintään yhtä useamman kerran viikossa) käyttämään vierasta kieltä virkatehtävien hoidossa.

2. Vaadittava kielitaito ja sen osoittaminen

Kielitaitolisää suoritetaan vieraan kielen

- * **hyvästä suullisesta ja kirjallisesta taidosta**, jos virkamies ymmärtää puhetta ja kirjoitusta asianomaisella kielellä ja osaa sitä käyttää suullisesti ja kirjallisesti siinä määrin hyvin kuin virkatehtävien hoito edellyttää. Kielitaidon osoituksena tulee esittää yleisen kielitutkinnon todistus, jonka osakokeiden puhuminen ja puheen ymmärtämisen taitotason tulee olla vähintään 4 sekä kirjoittamisen ja tekstin ymmärtämisen taitotason vähintään 4
- * **hyvästä suullisesta taidosta**, jos virkamies ymmärtää puhetta asianomaisella kielellä ja osaa sitä käyttää siinä määrin hyvin kuin virkatehtävän suorittaminen edellyttää. Kielitaidon osoituksena tulee esittää yleisen kielitutkinnon todistus, jonka osakokeiden puhuminen ja puheen ymmärtäminen taitotason tulee olla vähintään 4.
- * **hyvästä kirjallisesta taidosta**, jos virkamies ymmärtää asianomaista vieraskielistä tekstiä ja osaa sitä kirjoittaa siinä määrin hyvin kuin virkatehtävien suorittaminen edellyttää. Kielitaidon osoituksena tulee esittää yleisen kielitutkinnon todistus, jonka osakokeiden kirjoittaminen ja tekstin ymmärtäminen taitotason tulee olla vähintään 4.

Virasto voi edellyttää, että kielitaitoa osoittava todistus ei ole kahta vuotta vanhempi. Virasto voi vaatia todistuksen uusittavaksi, mikäli se harkitsee tähän olevan syytä.

LIITE 1 SOPIMUSALAAN KUULUVAT VIRAT

Määrä/ Henkilöstöalaryhmä	Sektorit					
	et	hao	ho	ko	KKO ja KHO	Kaikki yhteensä
T05		2	2	143		147
Käräjänotaari		2	2	143		147
T09	11	88	90			189
Esittelijä		1				1
Hallinto-oikeuden esittelijä		87				87
Hovioikeuden esittelijä			90			90
Vakuutusoiden esittelijä	11					11
T10	6	1	2			9
Hallinnollinen lakimies	1	1	1			3
Hovioikeuden esittelijä			1			1
Markkinaoikeuden valmistelija	2					2
Vakuutusoiden esittelijä	3					3
T10,5	1	10	36	1		48
Asessori	1	10	36	1		48
T11	31	118		216	24	389
Hallinto-oikeustuomari		118				118
Käräjätuomari				216		216
Markkinaoikeustuomari	8					8
Oikeussihteeri					24	24
Työtuomioistuimen esittelijä	4					4
Vakuutusoiden tuomari	19					19
T12	2			5		7
Maa-oikeusinsinööri				5		5
Markkinaoikeusinsinööri	2					2
T13	35	152		313	37	537
Esittelijäneuvos					31	31
Förvaltningsdomare				1		1
Hallinto-oikeustuomari		152				152
Käräjätuomari				309		309
Markkinaoikeustuomari	15					15
Tingsdomare				3		3
Vanhempi oikeussihteeri					6	6
Vakuutusoiden tuomari	20					20
T13B			70			70
Hovioikeuden neuvos			70			70
T14			112	1		113
Hovioikeuden neuvos			112			112
Käräjätuomari				1		1
T15	3					3
Laamanni	1					1
Työtuomioistuinneuvos	2					2
T16			1			1
Hovioikeuden laamanni			1			1
Kaikki yhteensä	89	371	313	679	61	1513

LIITE 2

T-palkkausluokkien peruspalkat kuukaudessa 1.3.2024 lukien, euroa

Palkkausluokka/ Löneklass	Tehtäväpalkka €
T5	2465,90
T7	3520,24
T8	3804,99
T9	4113,12
T10	4333,32
T10,5	4612,39
T11	5415,20
T12	5454,50
T13	5487,37
T13B	5641,50
T14	5781,46
T15	6100,75
T16	6440,43
T17	7098,80

LIITE 3 / BILAGA 3

1) T- peruspalkkojen ja kokemusosien yhdistelmätaulukko 1.3.2024 lukien, euroa

Palkkausluokka/	Kokemuslisien lukumäärä/ Antalet erfarenhetstillägg						
Löneklass	0	1	2	3	4	5	6
T5	2465,90	2589,20	2712,49	2835,79	2959,08	3082,38	3205,67
T7	3520,24	3696,25	3872,26	4048,28	4224,29	4400,30	4576,31
T8	3804,99	3995,25	4185,49	4375,74	4565,99	4756,24	4946,49
T9	4113,12	4318,78	4524,43	4730,09	4935,74	5141,40	5347,06
T10	4333,32	4549,99	4766,65	4983,32	5199,98	5416,65	5633,32
T10,5	4612,39	4843,01	5073,63	5304,25	5534,87	5465,49	5996,11
T11	5415,20	5685,96	5956,72	6227,48	6498,24	6769,00	7039,76
T12	5454,50	5727,23	5999,95	6272,68	6545,40	6818,13	7090,85
T13	5487,37	5761,74	6036,11	6310,48	6584,84	6859,21	7133,58
T13B	5641,50	5923,58	6205,66	6487,73	6769,80	7051,88	7333,95
T14	5781,46	6070,53	5359,61	6648,68	6937,75	7226,83	7515,90
T15	6100,75	6405,79	6710,83	7015,86	7320,90	7625,94	7930,98
T16	6440,43	6762,45	7084,47	7406,49	7728,52	8050,54	8372,56
T17	7098,80	7453,74	7808,68	8163,62	8518,56	8873,50	9228,44